

itaque modò illud moraliter bonum dicendum erit, quod divinæ essentiae congruit. Quid verò divinæ essentiae congruat, naturaliter non constat nisi ex lege quam Deus ter Optimus terque Maximus humano inscripsit pectori, ut singularum actionum humanarum norma sit, easdemque ita conformet ut divinæ suæ essentiae congruant. Et quid naturalis ac æterna illa lex jubeat, quidve vetet, recta manifestat ratio, quæ est singulare Dei donum, quod inter infinitas animi dotes per miserimum protoplastorum nostrorum lapsum deperditas unicum maximum nobis fecit reliqui. Unde liquet, rectam rationem cum naturæ lege, quatenus illa actionum humanarum norma dicitur, rectè conjungi, quoniam id quod cum naturæ lege consentit, rectæ quoque rationi, quæ est τὸ δυνάμει καὶ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ut vocat Nazianzenus Orat. XV. congruit, & vice versa. Differunt tamen Lex naturæ & recta ratio, quod hæc illam obiectum honestum præcipientem vel turpe vstantem præsupponit.

XIII. Verùm cum recta ratio monstrèt quid naturæ legi sit conforme, Lex autem hæc indicet quid essentiae i. e. Sanctitati divinæ, ad cujus imaginem homo conditus est, congruat, perinde esse videtur, live actionem moraliter bonam dicamus illam, quæ cum recta ratione, vel, quæ cum naturæ lege, vel, quæ cum natura rationali, vel denique, quæ cum essentia divina congruit: omnia enim illa in essentiam divinam ultimò resolvuntur. Essentiae autem divinæ nil nisi bonum congruit, ipsa enim est summa bonitas & perfectissima sanctitas. Et Deus, integrâ libertate suâ, necessario non potest velle nisi bonum; Quamobrem voluntati divinæ ut regulæ humana voluntas sese conformare tenetur, quoniam & idem obiectum est, circa quod verlatur voluntas divina & humana, nempe bonum. Voluntas enim divina est rectissima & perfectissima, habens intellectum infinitè perfectum, qui in obiecto proponendo errare non potest; Quare voluntas humana, si quidem rectè operari velit, conformare se debet ad voluntatem divinam, ut ad primum exemplar & mensuram omnium voluntatum;